



Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o.

Tematické okruhy ke státní magisterské zkoušce

Psychologická diagnostika

NMgr. obor Psychologie

1	a	Cíle, metody a činnosti psychologické diagnostiky. Zvláštnosti psychologické diagnostiky u dětí. Příklady praktického uplatnění psychodiagnostiky v alespoň třech oborech teoretické nebo praktické psychologie. (SHŠ 1; SKV I / 1, 4, 5)
	b	Etické zásady psychodiagnostické práce z hlediska autorů, distributorů, uživatelů testů a testovaných jedinců. Sdělování výsledků a ochrana dat. (SHŠ 3)
2	a	Průběh a proces psychologického vyšetření u dospělých; strategie a vedení psychologického vyšetření dítěte. Počítačové a internetové testování. (SHŠ 4, 5, 7; ŘKK 17, 18)
	b	Nové trendy v psychodiagnostice. Metodologické a psychologické výhody a rizika při užívání počítačové techniky v psychologické diagnostice a při testování prostřednictvím internetu. (SHŠ 6, 9)
3	a	Klasifikace psychodiagnostických metod – přehled jejich tradičních a příklady netradičních druhů. (SHŠ 10; SKV I / 5)
	b	Psychometrické vlastnosti psychodiagnostických metod: objektivita, standardizace, reliabilita, validita – jejich význam, zjišťování a hodnocení. (SHŠ 8; SKV I / 2)
4	a	Pozorování a analýza spontánních produktů. Pozorováním či analýzou produktů typicky zjišťované psychologicky významné jevy. Druhy a způsoby pozorování, jejich výhody a rizika. Předpoklady validního a reliabilního pozorování nebo analýzy na straně pozorovatelů a hodnotitelů. Předpoklady, možnosti a meze psychologické interpretace výsledků pozorování. (SHŠ 11, 14; SKV II / 1, 4)
	b	Praktické prostředky a postupy pro provádění systematického pozorování, záznamu a hodnocení výsledků pozorování – příklad používané techniky záznamu a hodnocení. (Tamtéž)

5	a	Posuzovací a sebeposuzovací stupnice v psychologické diagnostice u dětí a dospělých. Druhy stupnic podle podoby, jejich psychometrické předpoklady, typické psychologické příčiny zkreslení výsledků při posuzování a interpretování chování, vlastností, stavů a vztahů. (SHŠ 16.4; SKV III / 9.1-9.2; ŘKK 19.10)
	b	Popis podoby, obsahu, postupu a interpretace výsledků alespoň tří standardních užívaných posuzovacích či sebeposuzovacích stupnic a posuzovacího systému „assessment centre“ a typické případy jejich využívání v teoretickém výzkumu nebo v psychologické praxi. (Tamtéž + KYR)

6	a	Metody hodnocení vývojové úrovně dětí raného a předškolního věku pozorovacími a posuzovacími vývojovými škálami: typicky posuzované druhy projevů v chování, způsoby interpretace výsledků pozorování. (SKV III / 1; ŘKK 19.4)
	b	Podoba a rámcový obsah alespoň tří pozorovacích škál k posuzování vývojové úrovně dětí v raném nebo předškolním věku (např. Brazeltonovy, Gesellovy, Bühlerové, či jiné). (Tamtéž)

7	a	Psychodiagnostické využití rozhovoru a anamnézy s dospělými a s dětmi. Obsah rozhovorem získávaných údajů, způsob vedení diagnostického rozhovoru, podmínky jeho validity. Fáze a techniky vedení, zaznamenávání a hodnocení diagnostického rozhovoru. (SHŠ 12, 13; SKV II / 2, 3; ŘKK 19.1, 19.10)
	b	Podoba diagnostického a anamnestického rozhovoru z hlediska jeho strukturovanosti a z hlediska formulování otázek – výhody a nevýhody jednotlivých způsobů, nežádoucí druhy otázek. (Tamtéž)

8	a	Psychologická diagnostika dotazníky osobnosti u dětí I: jednodimenzionální dotazníky a dotazníky pro rodiče a vychovatele. Předpokládané dovednosti, formulace položek, hodnocení výsledků a možné příčiny zkreslení výpovědí v dotazníku. (SKV III / 7.1, 7.3; ŘKK 19.10; SHŠ 16.3.1)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků alespoň tří osobnostních jednodimenzionálních dotazníků určených pro děti či dospívající a dvou dotazníků pro rodiče, vychovatele či učitele. (Tamtéž)

9	a	Psychologická diagnostika osobnosti dotazníky u dětí II: vícedimenzionální dotazníky. Předpokládané dovednosti, formulace položek, hodnocení výsledků a možné příčiny zkreslení výpovědí v dotazníku. (SKV III / 7.2; ŘKK 19.10)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků alespoň tří osobnostních vícedimenzionálních dotazníků určených pro děti či dospívající. (Tamtéž)

10	a	Psychologická diagnostika osobnosti dotazníky u dospělých I: jednorozměrné dotazníky. Předpokládané dovednosti, formulace položek, hodnocení výsledků a možné příčiny zkreslení výpovědí v dotazníku. (SHŠ 16.3.1)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků alespoň čtyř osobnostních jednorozměrných dotazníků určených pro dospělé.

11	a	Psychologická diagnostika osobnosti dotazníky u dospělých II: vícerozměrné dotazníky. Předpokládané dovednosti, formulace položek, hodnocení výsledků a možné příčiny zkreslení výpovědí v dotazníku. (SHŠ 16.3.2)
	b	Podoba, obsah, postup a hodnocení výsledků alespoň tří osobnostních vícerozměrných dotazníků určených pro dospělé – NEO, ICL, MMPI. (Tamtéž)

12	a	Diagnostika inteligence u dětí předškolního a školního věku. Nároky na spolupráci při testování ve zkouškové situaci, odlišnosti od situace testování dospělých, příčiny možného zkreslení výsledků či jejich interpretace. (SKV III / 2; DKP 19.5)
	b	Podoba, obsah, postup a hodnocení alespoň jedné jednodimenzionální (např. Kohs, Stanford-Binet, Raven) a dvou vícedimenzionálních (např. Wechsler, IST aj.) škál k testování inteligenční výkonnosti u dětí. (Tamtéž)

13	a	Kresebné techniky hodnocení celkové vývojové úrovně, rozumových schopností, senzomotorických dovedností a kreativity u dětí. (SKV III / 6.1-6.2, 6.4; ŘKK 19.7)
	b	Podoba, postup a způsob hodnocení alespoň tří kresebných psychodiagnostických zkoušek k hodnocení celkové vývojové úrovně, rozumových schopností, senzomotorických dovedností a kreativity u dětí

14	a	Diagnostika speciálních schopností a dovedností u dětí I: percepčních funkcí, motorických schopností a laterality; pozornosti; paměti. (SKV III / 3.1-3.4; ŘKK 19.6.1-6.4)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků po jedné zkoušce z každé ze čtyř uvedených oblastí včetně interpretace jejich výsledků. (Tamtéž)

15	a	Diagnostika speciálních schopností a dovedností u dětí II: hodnocení řeči; školních schopností a dovedností; znalostí a obecné informovanosti; školní zralosti. (SKV III / 3.5-3.8, IV / 9; ŘKK 19.6.5-19.6.7)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků po jedné zkoušce z každé ze čtyř uvedených oblastí včetně interpretace jejich výsledků. (Tamtéž)

16	a	Psychologická diagnostika školní zralosti a specifických poruch učení u dětí. Druhy specifických poruch učení, postupy a metody jejich zjišťování. (SKV IV / 9, IV / 10.1-10.5; ŘKK 8.10.2, 16.7)
	b	Podoba a obsah alespoň tří zkoušek školní zralosti a tří zkoušek pro diagnostikování dyslexie. (Tamtéž)

17	a	Diagnostika inteligence u dospělých. Teoretické pojetí testování inteligence, jeho problémy. Nároky na spolupráci při testování ve „zkouškové situaci“, příčiny možného zkreslení výsledků či jejich interpretace. (SHŠ 15.1)
	b	Podoba, obsah, postup a hodnocení výsledků alespoň dvou jednodimenzionálních (např. Kohs, Raven) a dvou vícedimenzionálních (Wechslerovy a jedné další) škál k testování inteligenční výkonnosti u dospělých. (Tamtéž)

18	a	Diagnostika speciálních schopností a dovedností u dospělých: paměti; kreativity; pozornosti; dalších parciálních a kombinovaných schopností. (SHŠ 15.2.1-2.4)
	b	Podoba, obsah, postup a hodnocení výsledků po jedné zkoušce z každé ze čtyř uvedených oblastí. (Tamtéž)

19	a	Psychologická diagnostika osobnosti projektivními metodami u dětí, její předpokládané psychologické mechanismy, podnětové předlohy či úkoly, interpretace výsledků a problémy s její standardností. (SKV III / 5, 6.3; ŘKK 19.8)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků po jedné (celkem tedy alespoň pěti) projektivně zacílené zkoušce interpretační, verbální, grafické, manipulační, kresebné povahy, užívaných u dětí. (Tamtéž)

20	a	Psychologická diagnostika osobnosti projektivními metodami u dospělých, její předpokládané psychologické mechanismy, podnětové předlohy či úkoly, interpretace výsledků a problémy s její standardností.
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků po jedné (celkem tedy alespoň čtyř) projektivně zacílené zkoušce slovní, obrázkové, kresebné, manipulační povahy.

21	a	Psychologická diagnostika osobnosti u dětí a dospělých objektivními výkonovými metodami; její předpokládané psychologické mechanismy, užívané úkoly, interpretace výsledků a možné zdroje omezení její validity. (SKV III / 8; SHŠ 16.2)
	b	Podoba, obsah, postup, výsledky a jejich interpretace alespoň čtyř objektivních výkonových zkoušek užívaných v psychologické diagnostice osobnosti. (Tamtéž)

22	a	Neuropsychologická diagnostika u dětí a dospělých, její teoreticky a výzkumně podložené předpoklady, cíle, metody a výsledky. (SKV III / 4; ŘKK 19.9; SHŠ 15.2.5)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků dvou neuropsychologických diagnostických testových baterií a alespoň dvou jednodimenzionálních neuropsychologických zkoušek užívaných u dětí nebo u dospělých.

23	a	Psychologická diagnostika osobnostních vlastností, stavů a funkcí využívající přístrojové měření centrálních nebo periferních fyziologických ukazatelů. Teoreticky a výzkumně podložené poznatky o fyziopsychologické validitě tohoto přístupu a jeho metodické problémy. (KUL; SH1; SH2)
	b	Podoba, postup a interpretace výsledků měření alespoň dvou centrálních a dvou periferních fyziologických ukazatelů umožňujících vyvozování duševních stavů a dějů v klinické nebo výzkumné praxi.(Tamtéž)

24	a	Forenzní diagnostika: její obecné problémy, metody, a zvláštní problémy u dětí. (SKV IV / 15; ŘKK 20)
	b	Metody užívané k odhadu věrohodnosti vypovídajících: posouzení rozumových schopností, osobnostních sklonů, interpersonálních vztahů a ovlivnitelnosti, metoda fyziodetekce ("detektor lži") – její podstata, způsob provádění, užívané ukazatele, jejich skutečný a jejich dále vyvozovaný psychologický význam v situaci vyšetření, možnosti a meze psychologické interpretace výsledků a možná ohrožení jejich validity. (Tamtéž + KOH)

25	a	Psychologická diagnostika vztahů, interakčních a výchovných stylů v rodinách a v jiných sociálních skupinách. Její metody dotazníkové, manipulační, výkonové. Nejčastěji zjišťované vztahové a interakční proměnné. (SKV IV / 13, 14; ŘKK 19.2-19.3, 19.10.2.2)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků alespoň dvou metod rodinnědiagnostických a dvou metod diagnostikování vztahů a dění v jiných společenských skupinách. (Tamtéž)

Zdroje:

Zdrojové předměty bakalářského a magisterského studia:

Fyziologická psychologie, Základy psychodiagnostiky a psychometrie, Psychologická metodologie, Psychologie práce a řízení, Psychologie výchovy a vzdělávání, Psychologie zdravotní a klinická, Psychologie a psychopatologie rodiny, Pedagogická psychologie, Principy a techniky psychologického měření, Neuropsychologická diagnostika, Speciální otázky psychodiagnostiky dětí a dospělých.

Písemné prameny:

- **KOH:** KOHOUT, J. Fyziodetekce. [online] *Internetové stránky Společnosti pro kriminalistiku*, 2008, č. 3. Dostupné z: http://www.spkcz.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=51:fyziodekce&catid=34:lanky&Itemid=57
(Alternativa: HOJSÁKOVÁ, A. *Fyziodetekce v bezpečnostní komunitě*. [online] Diplomní práce. Zlín: UTB, Fakulta aplikované informatiky, 2010. Dostupné z: file:///C:/Users/user/Downloads/hojs%C3%A1kov%C3%A1_2010_dp.pdf)
- **KUL:** KULIŠŤÁK, P. *Neuropsychologie*. (1. nebo 2. vyd.) Praha: Portál, 2003; 2011. – Kap. 3.
(Alternativa: NOVÁK, T. Zobrazovací metody v psychiatrické praxi. *Psychiatrie pro praxi*. 2009. 10 (1), 12-18. Dostupné z: www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2009/07/02.pdf)
- **KYR:** Kyriánová H. *Assessment centrum v současné personální praxi*. Praha: Testcentrum, 2003.
(V krajní nouzi: Balcar, *Příručka posuzovatele metodou Assessment Centre v Policii České republiky*. (2. vyd.) Praha: Policejní prezidium ČR, 2011. Kap. 1, 3, 4. – Dostupné v knihovně PVŠPS.)
- **ŘKK:** ŘÍČAN, P., D. KREJČÍŘOVÁ a kol. *Dětská klinická psychologie*. 4. vyd. Praha: Grada, 2006. Kap. 17-21.
- **SH1:** SCHONECKE, O. W. a , J. M. HERRMANN. Psychofyziologie, část I. *PsychoSom*. 2006, 4 (5), 196-204. Dostupné z: www.lirtaps.cz/psychosomatika/psomweb2006_5/schonecke_1_506.htm
- **SH2:** SCHONECKE, O. W. a J. M HERRMANN. Psychofyziologie, část II. *PsychoSom*. 2006, 4 (6), 196-206. Dostupné z: www.lirtaps.cz/wp-content/uploads/2015/09/PS_2006_6.pdf
- **SHŠ:** SVOBODA, M., P. HUMPOLÍČEK a V. ŠNOREK. *Psychodiagnostika dospělých*. Praha: Portál, 2013.
(Většina zde probíraných témat je obsažena i v dřívější, rozsahem menší monografii SVOBODA, M. *Psychologická diagnostika dospělých*. Praha: Portál, 1999.)
- **SKV:** SVOBODA, M. (ed.), D. KREJČÍŘOVÁ a M. VÁGNEROVÁ. *Psychodiagnostika dětí a dospívajících*. Praha: Portál, 2001; 2009; 2012.